

Zprávy z České

Milí spoluobčané,

dovolte mi, abych se v začátku roku ještě krátce ohlédla za tím uplynulým. Pro někoho byl úspěšným, pro někoho méně, noví členové přicházeli na svět, bohužel nás i opouštěli naši drazí, to vše k životu patří. Pozvolna odcházejí i ti z nás, kteří mají ještě v živé paměti i úplně jinou podobu a ráz života České, než jak ji známe dnes: malou, zemědělskou idylickou vesnici s bohatým spolkovým a pospolitým životem.

Jsem velice ráda, že se nám podařilo založit novou tradici setkávání našich pamětníků, kde se pokoušíme historii naší obce oživit a zachytit i pro další generace. Často velice osobní vzpomínky našich nejstarších chceme zdokumentovat a vytvořit tak mozaiku, která doplní zápisy v obecní kronice, pořizujeme i videozáznamy pro zájemce z řad širší veřejnosti.

Setkání probíhají v srdečné atmosféře, v užším kruhu, aby nebylo pro pamětníky příliš obtížné překonávat zábrany z vystupování na veřejnosti, přesto myslíme i na výstupy, které by oslovily a zároveň tak i stmelily celou obec.

Zvláštní radost mám z toho, že v rámci vzpomínání na minulost se nám podařilo zkontaktovat i světoznámého zvonáře pana Petra R. Manouška, se kterým jsme si na jednom ze setkání mohli osobně vyměňovat informace o bývalé zvonárně

jeho tatínka v České a její neradostné historii (jak se dočtete ve zprávě a rozhovoru v tomto čísle). Pan Manoušek byl tak laskavý, že přislíbil uspořádat přednášku pro širokou veřejnost při příležitosti rozšiřování výstavy o naší obci v prostorách sokolovny právě o toto téma. Dokonce se můžeme těšit, **že 23. 9. 2017, kdy tuto akci plánujeme, přiveze s sebou i svůj unikátní nástroj - největší mobilní zvonohru na světě**, na kterou bude živě hrát profesionální carillonér. Moc si vážíme jeho ochoty a jsme rádi, že na naši obec i přes pohnutou minulost nezanevřel. Naše setkání tak nesou i nečekaně konkrétní ovoce v podobě rozvážení a znovunavázání vztahů narušených historickými křivdami, a to mě obzvlášť těší.

Tak bude po více než půlstoletí znít nad naší obcí opět hlas zvonů, i když jen krátce na **jedinečném koncertu, na který vás již dnes srdečně zveme,**

Ing. Jana Chiniová, starostka obce

↘ Obec Česká oznamuje

Zápis do Mateřské školy Česká na školní rok 2017/2018

se koná
v pátek 5. 5. 2017 od 12,30 -14,30 hod.
v nové budově MŠ Česká.

Zápisné formuláře jsou ke stažení na www.msceska.cz nebo si je můžete vyzvednout
v MŠ (v nové budově):

– na dni otevřených dveří 1. 3. 2017 (od 10.15 hod. – do 11.30 hod.).

Další informace budou včas uveřejněny na nástěnce v MŠ a webových stránkách školy.

Těšíme se na Vás!

Zápis do 1. ročníku ZŠ Lelekovice na školní rok 2017/2018

se bude konat 20. dubna 2017 od 13.00 – 18.00 v budově školy.

Kolik nás je?

Informace z evidence obyvatel za rok 2016

Ke dni 31. 12. 2016 žilo v naší obci 998 obyvatel, 794 dospělých (384 mužů, 410 žen) a 204 dětí.

Během roku:

- 11 dětí se narodilo
- 9 občanů zemřelo
- 36 občanů se přihlásilo k trvalému pobytu v obci
- 34 občanů se z obce odstěhovalo

➤ **Plánované akce**

Stárci a obec Česká Víska zvou na tradiční

Fašank

25. 2. 2017.

Masopustní průvod vyrazí v **13:00** od sokolovny za doprovodu LH Za Oponou.

V podvečer bude následovat beseda u cimbálu zakončená pochováním basy a zhodnocením uplynulého roku 2016.

Od **19:00** ostatková zábava s kapelou Notabene.

➤ Ohlédnutí za akcemi z konce roku 2016

Během prvního adventního víkendu proběhla již tradiční výroba věnců a svícňů. To se sejdou v sokolovně maminky, babičky i děti, aby spolu vyráběly krásné vánoční ozdoby, jimiž si pak vyzdobí své domovy.

5. prosince jsme se opět sešli v sokolovně, rodiče a především děti, které netrpělivě vyhlížely příchod Mikuláše. Čekaly na ně vánoční dílničky, zdobení stromku, pohádka „O nezbedných kůzlátkách“ a dokonce i tancování s čerticemi. Pak už dorazil sv. Mikuláš se svou družinou a dárky. Čert se tentokrát ovládl a nikoho neodnesl, ale kdo ví, jak to dopadne příště?!

Oblíbené předvánoční setkání seniorů připadlo letos na 16. prosince. Odpoledne jim zpříjemnily svými pěveckými vystoupeními děti i živá hudba k tanci a poslechu.

za pořádající kulturní výbor Lenka Mičánková

↘ **Setkání pamětníků s panem Manouškem**

se uskutečnilo v prostorách sokolovny 31. ledna 2017. Neslo se ve velice přátelské náladě, pan Petr R. Manoušek s sebou přivezl nejen sympatickou sestru Olgu, ale i fotografie, krátké filmy a především svoje vzpomínky přebírané od tatínka Rudolfa, zakladatele zvonárny v České. A byl samozřejmě zvědavý, zda si je u nás rozšíří ještě o nějaké nové.

Na své „totální nasazení“ v Kovolitě v době války zavzpomínal pan Kosina, zvláště pak na vznik hasičského sboru (z popudu a za podpory pana Manouška) v jeho areálu, výrobu hasičského vozu ze zapomenutého válečného vraku, jeho pozdější stěhování do nově vybudované hasičky u hospody a slavnost s tím spojenou.

Pan Bartoš přidal vzpomínku na nimrodskou zálibu p. Manouška, často prý chodíval

na čekanou na blízkou Opálenku a jezdíval i za Nedvědicí do Chlébského. Odtud si ho dobře pamatoval i jeden učitel Petra Saula, pro kterého býval podzimní příjezd pana Manouška „na zajíce“ takovým zážitkem, že jej ještě po létech dával k dobrému při hodinách fyziky. Pan Manoušek totiž nikdy nezapomněl na místní děcka, vždy vozil po kapsách plné hrsti bonbónů, které mezi ně rozhodil a to bylo něco! Na to, jak jej ve čtyři hodiny ráno tahal rozespalého z postele, vzpomněl i jeho syn Petr, sice to tehdy nelibě nesl, ale zážitek probouzejícího lesa pak obvykle stál za to!

Pan Běhounek se u p. Manouška vyučil a vzpomínal na něho s respektem a úctou jako na poctivého a zlatého člověka. Vyžadoval pořádek, ale dbal i na blaho svých zaměstnanců – a to nejen v takových maličkostech, jako že

jím obstaral kvalitní kuřivo místo podřadného, ať prý nedělají továrně ostudu. Stalo se, že vyhořel dům jednomu zaměstnanci, pan Manoušek neváhal, nakázal navést mu materiál potřebný k opravě a vypomohl i finančně. Na takový přístup se ani po letech nezapomíná.

Kromě zlatého srdce se ovšem všichni pamětníci shodli, jaký to byl machr na práci, jak podle pohledu určoval, čeho je třeba přidat do litiny, kdy už je teplota dostatečná k odlévání atd. P. Petr R. Manoušek se tomuto starému smyslovému způsobu práce stihl od tatínka vyučit, v moderních provozech se ale už neužívá, vše je odvislé od přístrojů. Občas jím v Holandsku dráždí svoje kolegy, kteří nechápu, jak třeba může jen tak od oka odhadnout teplotu zvonoviny, staré technologie jsou pro ně už jen muzejním dávnověkem. Na starobylé odlévání zvonů v polních podmínkách ve stodolách kolem Brna, jak je zažil Petr R. Manoušek se svým tátou a dalším mistrem zvonařem, panem Gabrielem Kno-

sem ještě v 70. letech, by dnes asi jen zírali s otevřenou pusou. Stejně tak staré dobré (a ekologické!) výrobní materiály, jako jsou kobylince, plevy, pivo nebo kravská srst, se už v moderních provozech neužívají. To v České se pro pivo a kobylince jezdilo k Baumannům, vozila je i paní Hájková, další zúčastněná pamětnice. Ta se podílela i na výzdobě zvonů, pan František Saul zase chodil jejich výrobu alespoň okukovat a podrobně o ní povyprávěl, takže ho pan Manoušek rovnou chtěl angažovat do budoucího pracovního teamu. Proběhla i zasvěcená debata o ladění zvonů a pan Manoušek nám povyprávěl krátce i o své zvonohře, která je na přes-

nost tónů mnohem náročnější, než běžné zvony ve věžích kostelů.

Další zájem vzbudila závodnická minulost Rudolfa Manouška, která tu však nebyla příliš známá, zvláště pak jeho fotografie z Masarykova okruhu a dálkového závodu 1000 mil československých. Mrzelo nás jen, že se setkání nemohl ze zdravotních důvodů účastnit náš kronikář pan ing. Jiří Saul, doufáme, že při podzimní návštěvě už bude v plné síle!

➤ Obec Česká a lelekovický kostelík

Milí čtenáři obecního zpravodaje obce Česká, občané, paní starostko a zastupitelé obce,

před dvěma lety jsem v lelekovickém obecním zpravodaji psal s vděčností poděkování za nově opravené kostelní varhany, které byly pro kostel a občany takovým dárkem k vánocům roku 2014. Farníci se na jejich opravu skládali dlouhých 9 let a z celkové sumy se na ní 14 procenty podílelo Ministerstvo kultury. Varhany slouží a možná jste si je přišli poslechnout nejen o bohoslužbách, půlnoční mši sv., ale i o koncertech, které v kostelíku probíhají, např. při „Českém varhanním festivalu“ v listopadu 2016, a dalších.

To, že vám s vděčností budu dva roky na to psát o tom, že roztomilý lelekovický gotický kostelík sv. Filipa a Jakuba z 13. století – jenž provází po staletí život občanů Lelekovic i České a je jednou z nejstarších kulturních památek v nejbližším okolí – dostane k letošním vánocům dárek v podobě nové střechy kostelní věže, by mě nenapadlo.

Jak víte, kostelík v průběhu staletí prošel různými úpravami. V šedesátých letech 16. století byla ke kostelíku přistavěna sakristie a nad ní dřevěná věž s dřevěným zvonicevým patrem. Zvonice pak byla zbourána a v roce 1873 nahrazena věží na místě jak ji znáte dnes. Po poslední opravě věže v 80. letech minulého století by si nikdo nedokázal představit, že bude kostelní věž potřebovat většího zásahu tak brzy.

V roce 2015 však došlo k odhalení jejího havarijního stavu: po provedeném průzkumu bylo zjištěno, že do věže zatéká, trámy a vazby jsou napadené škůdci, v ohrožení jsou i nedávno zrestaurované varhany, strop nad nimi ve věži i nové schodiště. Došlo tedy k rozhodnutí udělat vše pro záchranu, za dohledu Památkové péče, Stavebního úřadu Kuřim a technika z biskupství. Projektovou dokumentaci vypracovala fy Versatil, opravu pak vysoutěžila fy Břetislav Kocián. Ta od poloviny října do poloviny prosince 2016 za pomoci jeřábu rozebrala starou konstrukci věže a usadila kostru nové. Kromě stře-

dové hrotnice vyhotovila nově všechny dřevěné a měděné klempířské prvky dle projektu. Sami jste možná byli svědky, jak dílo pokračuje, když jste obcí projížděli. Po sejmutí staré věže jsme jen s údivem hleděli na to, v jak špatném stavu věž byla. Byl zjištěn i špatný stav kříže z roku 1873 zhotovený F. Kudlou a J. Kinclem z České, proto byl též zrestaurován za 53.688,- Kč. Ke konci oprav byla pak ve věži umístěna schránka se zápisem o opravě a odkazem pro další generaci, která bude jednou věž opravovat.

Chtěl bych touto cestou obzvlášť poděkovat za příspěvek vedení obce Česká, která přispěla jako první, obci Lelekovice, ale také i všem dárcům a věřícím, kteří dva roky přispívali do sbírek, i všem, kdo se jakkoliv přičinili za zdar díla. Náklady na opravu věže bez restaurování kříže činily 1.061.050,- Kč. Na financování se též podílelo Ministerstvo kultury z Havarijního programu celkovou částkou 430.000,- Kč, Jihomoravský kraj 225.000,- Kč, obec Lelekovice 100.000,- Kč, obec Česká 49.900,- Kč. Takto se společným úsilím podařilo zachránit dědictví předků, jedinečnou kulturní památku, jejíž hodnota je nevyčíslitelná. Kostelík slouží nejen k bohoslužbám, ale i koncertům, přednáškám a dalším setkáváním pro všechny. Přijďte, rádi vás uvidíme.

S vděčností za dobré dílo, s přáním
hojného požehnání a všeho dobrého,
P. Pavel Kříž, OM, farář

POPLATKY NA ROK 2017

Vážení občané, pro rok 2017 jsou v obci Česká vybírány poplatky dvěma způsoby:

1. v hotovosti – na OÚ Česká, v úřední dny Po, St, od 1. 2. do 31. 3. 2017

2. platbou na účet obce, jehož číslo je: **1348822309/0800**

– jako specifický symbol zadejte číslo popisné vašeho domu

– jako variabilní symbol zadejte číslo: **1340** – platba za odpad (**500,- Kč**)

číslo: **1341** – platba za jednoho psa (**200,- Kč**)

číslo: **3341** – platba kabelové televize TKR (**400,- Kč**)

POZOR!! Každý poplatek je nutné zasílat samostatně s přesnou specifikací, za koho a co je poplatek odváděn!

Příklad: tříčlenná domácnost + 2 x pes + TKR /kabelová televize/

za koho je poplatek odváděn	výše poplatku
Petr NOVÝ	500,- Kč – 1. poplatník – ODPAD
Jana NOVÁ	500,- Kč – 2. poplatník – ODPAD
Martin NOVÝ	500,- Kč – 3. poplatník – ODPAD
Petr NOVÝ	200,- Kč – 1. pes
Petr NOVÝ	200,- Kč – 2. pes
Petr NOVÝ	400,- Kč – TKR

Upozorňujeme občany, že nálepky na popelnice už se nevydávají, nejsou třeba!

Zpravodaj obce Česká, 2017 Ev. Č. MK ČR E 21297. Neprodejné!

Vydává OÚ Česká nákladem 440 výtisků. Redakční rada: Zastupitelstvo obce Česká, informační, školský a kulturní výbor, textová úprava a jazyková korektura – Daniela Hrušková, ediční předloha – Milan Hruška, koordinátor zpráv a grafická úprava – Blanka Chalupníková. Připomínky a podněty ke zprávám zasílejte na E-mail: zpravyzceske@seznam.cz nebo doručte na OÚ Česká. Redakční úprava vyhrazena. Plakáty od přispěvatelů nejsou podrobeny korektuře.

Uzávěrka dalšího čísla: konec března 2017